

des ved besættelsen af den ledige stilling, for at bringe dem i stand til at bedømme, om det har noget formål for dem at indgive en ansøgning. Stillingsopslaget udgør således en retlig ramme, ansættelsesmyndigheden selv har opstillet, og hvis den ved bedømmelsen af ansøgningerne opdager, at de ved stillingsopslaget stillede krav var strengere end nødvendigt til opfyldelse af tjenestens behov, står det den frit for at begynde forfra på forfremelsesproceduren ved at tilbagekalde det oprindelige stillingsopslag og erstatte det med et ændret opslag.

3. Ansættelsesmyndigheden har et vidt skøn ved vurderingen af, hvad der er i tjenestens interesse, og hvilke fortjenester, der skal tages i betragtning, når der træffes afgørelse i henhold til vedtægtens artikel

45, og EF-retsinstansernes kontrol på dette område må være begrænset til, om administrationen på baggrund af den fulgte fremgangsmåde og de forhold, den kan have lagt til grund for vurderingen, kan antages at have holdt sig inden for grænser, som ikke kan anfægtes, og ikke har anvendt sine beføjelser åbenbart fejlagtigt.

Udøvelsen af den skønsbeføjelse, ansættelsesmyndigheden har, forudsætter en nøje undersøgelse af sagsakterne og en omhyggelig iagttagelse af de i stillingsopslaget opstillede betingelser, idet en sådan skønsbeføjelse er knyttet sammen med kravet om en omhyggelig og upartisk undersøgelse af alle relevante forhold i hver enkelt ansøgning.

RETTENS DOM (Fjerde Afdeling)

11. december 1991 *

I sag T-169/89,

Erik Dan Frederiksen, tjenestemand ved Europa-Parlamentet, bosat i Luxembourg, ved advokat Georges Vandersanden, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Alex Schmitt, 62, avenue Guillaume,

sagsøger,

* Processprog: fransk.

mod

Europa-Parlamentet ved juridisk konsulent Jorge Campinos som befuldmægtiget, bistået af Didier Petersheim, Parlamentets Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, og af advokat Vanderberghe, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg i Europa-Parlamentets Generalsekretariat, Kirchberg,

sagsøgt,

angående annullation af Europa-Parlamentets formands afgørelse af 3. juli 1989 om forfremmelse af X til stillingen som sprogkonsulent i Den Danske Oversættelsesafdeling (Generaldirektoratet for Oversættelse og Almindelige Anliggender) og om fornødent af Ansættelsesafdelingens meddelelse af 17. juli 1989 til sagsøgeren om, at hans ansøgning om samme stilling var afslået,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, R. García-Valdecasas, og dommerne D. A. O. Edward og R. Schintgen,

justitssekretær: H. Jung,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den 5. december 1990 og den 3. oktober 1991,

afsagt følgende

Dom

Faktiske omstændigheder

- 1 Sagsøgeren, Erik Dan Frederiksen, er ledende oversætter i lønklasse LA4 i Den Danske Oversættelsesafdeling i Europa-Parlamentets (herefter benævnt »Parlamentet«) Generaldirektorat VII, »Oversættelse og Almindelige Anliggender« (herefter benævnt »GD VII«). Efter at have undervist i fransk og tysk i gymnasiet i Danmark fra 1965 blev han ansat ved Parlamentet den 1. august 1973. Han blev først ansat som oversætter i lønklasse LA7 og siden som sprogrevisor, og han blev regelmæssigt forfremmet indtil han den 1. januar 1978 blev forfremmet til lønklasse LA4. I juli 1979 blev han overflyttet til Terminologiafdelingen, hvor han arbejdede, indtil han i maj 1988 vendte tilbage til Den Danske Oversættelsesafdeling. Han havde dér blandt andet ansvaret for tilrettelæggelsen af et franskkursus.

- 2 Den 9. januar 1989 offentliggjorde Parlamentet stillingsopslag nr. 5809 om en stilling som sprogkonsulent i lønklasse LA3 i Den Danske Oversættelsesafdeling. De relevante afsnit i stillingsopslaget lød således:

»Stillingsbeskrivelse

Sprogkonsulent, der under afdelingschefens ledelse navnlig skal bistå denne på følgende områder:

— faglig uddannelse af afdelingens tjenestemænd og øvrige ansatte

— vejledning af nye oversættere og praktikanter og kontrol med disses arbejde

- tilrettelæggelse af afdelingens dokumentationsafdeling, navnlig med henblik på udarbejdelse af særlige dokumentationssamlinger til brug for oversætterne, samt informatisering af afdelingens dokumentationsarbejde og terminologiarbejde
- kontrol med de oversatte teksters kvalitet.

Sprogkonsulenten kan få pålagt at oversætte og revidere vanskelige tekster og må eventuelt påtage sig særlige opgaver i forbindelse med afdelingens ledelse.

Sprogkonsulenten afløser afdelingschefen i dennes fravær.

Arbejdet kræver evne til og interesse for både at forbedre og udvikle arbejdet i en oversættelsesafdeling og at forestå den faglige uddannelse.

Kvalifikationskrav

- eksamen fra universitet eller anden højere læreanstalt eller faglig erfaring, der har ført til samme niveau
- dokumenteret erfaring i oversættelse og sprogrevision
- kendskab til administrativ anvendelse af edb

— sprogkundskaber: fuldstændig beherskelse af det danske sprog; derudover indgående kendskab til to andre af Det Europæiske Fællesskabs officielle sprog og godt kendskab til et fjerde af disse sprog; kendskab til et femte fællesskabsprog er ønskeligt, ligesom kendskab til andre sprog vil være en fordel.«

- 3 I »Oversigt over aktiviteterne i GD VII i regnskabsåret 1988« havde generaldirektøren for GD VII, Carmen G. de Enterría, bemærket følgende:

»Bortset fra... tekniske problemer kontronteres Oversættelsesdirektoratet hele tiden med vanskeligheder med hensyn til afløsning af personale, som er fraværende af forskellige årsager som f.eks. halvtidsansættelse, sygdom, orlov af personlige årsager og faglig uddannelse.

Som for Udgivelsesdirektoratet er udviklingsperspektiverne for dette direktorat uløseligt forbundet med en bedre anvendelse af de menneskelige ressourcer og mere udbredt anvendelse af moderne teknologi.

Med hensyn hertil er direktoratets egen plan for faglig uddannelse blevet meget velvilligt modtaget af både oversætterne og sekretærerne i skrivestuerne.«

Hendes konklusion lød:

»Der må gøres en stor indsats med hensyn til uddannelse og anvendelse af nye teknologier.«

- 4 Sagsøgeren og to andre ansatte i Den Danske Oversættelsesafdeling, X og Y, indgav ansøgninger efter offentliggørelsen af stillingsopslaget.

- 5 X blev ansat ved Parlamentet den 2. februar 1973. Hun blev forfremmet til lønklasse LA4 på samme tid som sagsøgeren. Hun har hele tiden arbejdet i Den Danske Oversættelsesafdeling, først som oversætter siden som revisor. Hun har af familiemæssige grunde siden 1. oktober 1979 arbejdet på halv tid, bortset fra perioden fra den 1. april til den 1. oktober 1983.
- 6 Y blev ansat ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber den 1. februar 1976, hvorpå han blev overflyttet til Rådet i 1977 og siden til Parlamentet i 1979. Han blev forfremmet til lønklasse LA4 i 1986. Han har i Parlamentet hele tiden arbejdet i Den Danske Oversættelsesafdeling. I perioden 1987-1988 havde han inden for afdelingen ansvaret for terminologiarbejdet og kontakten med terminologiafdelingerne i de andre fællesskabsinstitutioner.
- 7 I deres bedømmelser for perioden 1983-1984 fik de tre ansøgere karakteren »udmærket« én gang og karakteren »godt« to gange. For perioden 1985-1986 fik sagsøgeren én gang »udmærket« (kvaliteten af arbejdet), to gange »meget godt« og fem gange »godt«. X fik én gang »udmærket« (kundskaber), fire gange »meget godt« og tre gange »godt«. Y opnåede to gange »udmærket« (kundskaber og kvaliteten af arbejdet), fire gange »meget godt« og to gange »godt«. For perioden 1985-1986 var bedømmeren af sagsøgeren dennes overordnede i Terminologiafdelingen, Minnaert. X og Y blev begge bedømt af bedømmeren af Den Danske Oversættelsesafdeling.
- 8 Hver af bedømmelserne indeholdt en udtalelse fra tjenestemanden, hvori denne beskrev sine sprogkundskaber. I bedømmelsen for perioden 1985-1986 anførte sagsøgeren, at han havde et »udmærket« kendskab til tysk, engelsk og fransk, et »godt« kendskab til italiensk og spansk og et »passabelt« kendskab til nederlandsk. X anførte, at hun havde et »udmærket« kendskab til tysk, engelsk, fransk og italiensk og et »godt« kendskab til græsk og nederlandsk. Y anførte, at han havde et »udmærket« kendskab til fire andre sprog end dansk, nemlig tysk, engelsk, fransk og nederlandsk.

- 9 Sagsøgeren havde fulgt fem edb-kurser ved Parlamentet (edb-introduktionskurserne I og II (hvert på tre dage), MS-DOS (to dage), dBase III (fire dage) og Open Access II (fem dage)). I et bilag til sin ansøgning oplyste han, at han ud over de kundskaber, han havde opnået gennem denne uddannelse, anvendte kommandostyrede programmer (navnlig Word-Perfect) og databaserne Epoque, Celex, APC og Eurodicautom. Desuden var han ejer / bruger af en computer, Commodore PC 10-III (med en harddisk på 32 Mb og to diskettstationer på henholdsvis 5,25»og 3,5»samt en matrixprinter NEC P2200), udstyret med programmerne GW-Basic og MS-DOS. Han anførte desuden, at han rådede over visse andre programmer og hjælpemidler såsom dBase III Plus og PC Tools, og at han arbejdede med programmet Open Access, der for nylig var blevet lagt ind på en af de nye M240-computere i Den Danske Oversættelsesafdeling. Fra februar til april 1989 havde han fulgt to supplerende kurser om Open Access II (fem dage) og Open Acces II Advanced (fem dage). X havde deltaget i to seminarer ledet af Y med henblik på oplæring i brugen af databaserne Eurodicautom og Epoque. Hun havde modtaget visse oplysninger om brugen af de nævnte databaser, Eurodicautom og Epoque, samt en skriftlig vejledning i brugen af Epoque. Desuden anvendte hun i forbindelse med benyttelsen af disse databaser i sit arbejde som oversætter og revisor en teletypeterminal uden processor. Under den af Retten besluttede bevisoptagelse anmodede Parlamentet om, at der blev taget hensyn til, at X — ifølge sine egne oplysninger — siden 1988 privat havde haft en Commodore 128-computer til sin rådighed. For så vidt angår Y, hvis edb-kundskaber ikke var præciseret nærmere, fremgår det af sagens akter, at han havde ledet de førnævnte seminarer for oversætterne og revisorerne i den danske afdeling, at han havde udarbejdet en vejledning i brugen af databasen Epoque, og at han i perioden 1987-1988 havde fulgt kurser i brugen af programmet Open Access (fem dage) og databasen Celex.
- 10 I et notat af 2. februar 1989 til De Enterria kommenterede direktøren for Direktoratet for Oversættelse og Terminologi, John Hargreaves, de tre ansøgninger til stillingen som sprogkonsulent således:

»Der er indgivet tre ansøgninger som svar på opslaget.

Hvad angår ancienniteten inden for lønklassen har to af ansøgerne, Frederiksen og X, samme anciennitet — og de har i øvrigt stort set samme anciennitet i tjenesten.

Den tredje ansøger, Y, har en klart lavere anciennitet i lønklassen og i tjenesten.

Med hensyn til bedømmelserne er Y's langt den bedste, efterfulgt af X's og Frederiksen's i nævnte rækkefølge. Det bemærkes, at bedømmelserne vedrører arbejdet som revisor / ledende oversætter.

De tre ansøgere har brede sprogkundskaber.

X er en oversætter / revisor, hvis faglige kvalifikationer inden for afdelingen er almindeligt kendte. Hun har fulgt sprogkurser, men hun har ikke erhvervet andre kundskaber, der kunne forberede hende på det i stillingsbeskrivelsen nævnte arbejde med uddannelse, dokumentation og indførelse af edb.

Y har ved siden af sine opgaver som oversætter / revisor udført et meget påskønnet terminologi- og dokumentationsarbejde i afdelingen og har ligeledes skabt et samarbejde med gruppen 'Rådets danske terminologi'. Han har desuden organiseret kurser med henblik på at gøre de sproglige medarbejdere i afdelingen fortrolige med visse databaser.

Frederiksen er ligeledes en oversætter / revisor, hvis kvalifikationer i høj grad værdsættes i afdelingen. Han har i flere år arbejdet i Terminologiafdelingen, hvor han har opnået en meget nyttig erfaring med hensyn til dokumentation og edb — -områder, som han har en bemærkelsesværdig indsigt i. Inden han blev ansat ved Europa-Parlamentet, opnåede han i øvrigt en pædagogisk erfaring, som vil være særdeles nyttig i forbindelse med de i stillingsopslaget nævnte opgaver med hensyn til uddannelse og kontrol.

Ud fra en samlet vurdering af ansøgerne bør valget foretages mellem Y og Frederiksen.

Da Frederiksen, der i øvrigt er klart ældre end Y, har en højere anciennitet i lønklassen, foreslår jeg, at Frederiksen forfremmes.

Udnævnelsen af Frederiksen vil kunne sikre, at afdelingen fortsat vil kunne fungere på bedste vis, idet han opfylder alle kvalifikationskravene for stillingen og desuden er respekteret blandt kollegerne på grund af sine personlige egenskaber og sin velkendte erfaring på alle de nødvendige områder.«

- 11 I et notat af 10. marts 1989 foreslog De Enterria Generaldirektøren for Administration, Personale og Økonomi at forfremme X til stillingen som sprogkonsulent »af de i vedlagte notat anførte grunde«. Dette notat lød således:

»Der kan på baggrund af de tre ansøgninger, der er indgivet som svar på stillingsopslaget, siges følgende:

- Hvad angår ancienniteten i tjenesten ligger X i spidsen efterfulgt af Frederiksen og Y i nævnte rækkefølge.
- Hvad angår ancienniteten i lønklassen har X og Frederiksen samme anciennitet, mens Y's anciennitet er klart lavere.
- Hvad angår bedømmelserne er det for de to ældste ansøgers vedkommende således, at X i sin bedømmelse har fået 'udmærket' i rubrik 1 (de for arbejdet på det pågældende område nødvendige kundskaber) og 4 (organisationsevne), mens Frederiksen kun fik 'meget godt'. Bedømmelserne må i øvrigt anses for at være lige gode.

To af ansøgerne, X og Y, har hele tiden arbejdet i Den Danske Oversættelsesafdeling, mens Frederiksen arbejdede i Terminologiaafdelingen fra juli 1979 til maj 1988.

Alle tre ansøgere har brede sprogkundskaber, men det er dog kun X, der kan græsk og også kan revidere oversættelser fra græsk.

På grundlag af en sammenligning af de tre ansøgers kvalifikationer og i betragtning af fordelingen af de ledende stillinger i Oversættelsesdirektoratet (ud af 21 LA3-stillinger er kun tre beklædt af kvinder) samt i lyset af institutionens handlingsprogram med henblik på overholdelse af princippet om lige muligheder for mænd og kvinder foreslår jeg, at X forfremmes til stillingen som sprogkonsulent, selv om denne ansøger p. t. ser sig nødsaget til at arbejde på halv tid af familiemæssige årsager (små børn).«

- 12 Dette forslag om at udnævne X førte samme dag til, at 27 oversættere og 6 sekretærer fra Den Danske Oversættelsesafdeling, heriblandt Y, rettede en protest til Hargreaves med den begrundelse, at Hargreaves' anbefaling ikke var blevet fulgt, »selv om hans anbefaling helt og aldeles var baseret på det af ansættelsesmyndigheden godkendte stillingsopslag«.

- 13 I et notat af 14. marts 1989 anmodede Hargreaves De Enterría om at tage hans forslag op til fornyet overvejelse, blandt andet fordi X ud fra en samlet betragtning i mindre grad opfyldte kvalifikationskravene for den stilling, der skulle besættes, og da det ikke var foreneligt med udøvelsen af hvervet som sprogkonsulent i Parlamentet at arbejde på halv tid, idet der var en direkte sammenhæng mellem de med stillingen forbundne opgaver og arbejdsrytmen i Parlamentet. De Enterría svarede den 22. marts 1989, at de forhold, man havde gjort hende opmærksom på, ikke havde givet hende anledning til at ændre opfattelse.

- 14 Den 26. april 1989 sendte De Enterria et notat til chefen for Den Danske Oversættelsesafdeling, Hans Drangsfeldt, hvori hun opfordrede ham til at bekræfte, »at udnævnelsen af X til sprogkonsulent ikke vil kunne medføre, at afdelingen ikke kan fungere tilfredsstillende«. Hargreaves fik tilstillet en kopi af dette notat. Samme dag skrev Hargreaves til De Enterria, at hun, hvis hun ville gennemtrumfe sit valg, selv måtte påtage sig det fulde ansvar herfor »uden at anmode Drangsfeldt eller undertegnede om at rathabere en afgørelse, som De — og De alene — har truffet«.
- 15 Efter at have haft en samtale med De Enterria skrev Drangsfeldt den 16. maj 1989 til denne, at »på langt sigt vil udnævnelsen af en ansøger, der bestemt ikke opfylder de formelle kvalifikationskrav i stillingsopslaget, kunne få negativ indflydelse på afdelingens tjenestemænds indstilling i forhold til institutionen«. I et senere notat af 31. maj 1989 anførte Drangsfeldt følgende:

»Et af de formelle kvalifikationskrav i stillingsopslaget er 'kendskab til administrativ anvendelse af edb'. X har ikke denne formelle kvalifikation, som er absolut nødvendig, ikke blot for udførelsen af de opgaver, der er nævnt i afsnittet 'Stillingsbeskrivelse', men navnlig for at kunne udvikle og rationalisere afdelingen på kort og mellemlangt sigt.«

- 16 I et notat af 7. juni 1989 til Parlamentets generalsekretær fastholdt De Enterria sin stilling, idet hun anførte følgende:

»Hvad angår kvalifikationen 'kendskab til administrativ anvendelse af edb', hvorom chefen for den berørte afdeling har udtalt, at en mangel på sådanne kundskaber 'på langt sigt vil... kunne få negativ indflydelse på afdelingens tjenestemænds indstilling...', har jeg ikke noget grundlag for på forhånd at fraskrive den foreslåede ansøger en sådan intellektuel kapacitet. Det er korrekt, at der i den anden ansøgers akter findes tre beviser for deltagelse i de af institutionen organiserede kurser i 'Open Access' og 'Wordperfect'. Det forhold, at der ikke var noget uopsætteligt arbejde i Terminologiaafdelingen, som den pågældende ansøger var til-

knyttet fra 19. juli 1979 til 1. maj 1988, gav ham ganske givet mulighed for at udnytte disse tilbud om faglig uddannelse.

For så vidt angår den af Generaldirektoratet foreslåede ansøger har jeg kunnet forvisse mig om, at hun anvender afdelingens edb-anlæg i forbindelse med grundlæggende operationer såsom søgning af dokumentation og tidligere afgørelser. Flere danske revisorer har nemlig i de senere år fået et grundkursus i edb af kolleger i afdelingen. Den supplerende uddannelse kan i øvrigt opnås på blot få dage, da der er tale om de samme kurser som dem, der følges af institutionens tjenestemænd fra samtlige kategorier...

Af alle disse grunde og under henvisning til de argumenter, der er indeholdt i mit forslag af 10. marts (anciennitet, kvalifikationer, ansvarsbevidsthed) tillader jeg mig høfligst at anmode Generalsekretæren om at skrive under på udnævnelsen af X...«.

- 17 Den 3. juli 1989 forfremmede ansættelsesmyndigheden X til sprogkonsulent i lønklasse LA3 med virkning fra 1. juni 1989.
- 18 Den 12. juli 1989 klagede sagsøgeren over afgørelsen om udnævnelse af X.
- 19 Den 17. juli 1989 modtog sagsøgeren en skrivelse fra Ansættelsesafdelingen om, at der var givet afslag på hans ansøgning.
- 20 Udnævnelsen af X medførte den 2. august 1989 en protest fra gruppen af sproglige medarbejdere i Parlamentet, der som begrundelse blandt andet anførte, at det ikke er holdbart, at en sprogkonsulent arbejder på halv tid.

- 21 Den 31. august 1989 kommenterede De Enterría på opfordring fra Parlamentets Juridiske Tjeneste sagsøgerens klage således:

»Efter personligt at have gennemgået de tre ansøgers akter... fandt jeg X mest værdig til stillingen. Hun var imidlertid blevet forbigået i sine umiddelbart overordnede indstilling.

For mit vedkommende var det kun X's tjenesteforhold, dvs. hendes deltidsarbejde, der havde givet anledning til tvivl. Jeg kunne i den forbindelse få bekræftet, at det pågældende forhold udelukkende skyldes familiemæssige hensyn, som imidlertid er af foreløbig karakter. I min begrundelse for min indstilling med hensyn til besættelsen af stillingen henviste jeg derfor til institutionens bestræbelser på at overholde princippet om lige muligheder for mænd og kvinder (det kunne vise sig nødvendigt at foretage positive skridt i den retning).«

- 22 Efter at være blevet anmodet om en uddybning af, »på hvilket grundlag man kunne anse X's kundskaber med hensyn til 'administrativ anvendelse af edb' for tilstrækkelige«, svarede De Enterría den 3. oktober 1989 Den Juridiske Tjeneste således:

»Hvad særlig angår den valgte ansøgers edb-kundskaber skal jeg bemærke, at jeg i forbindelse med den 'sammenligning af [ansøgernes] fortjenester', som fik mig til at foreslå forfremmelse af X, ud fra objektive oplysninger, som jeg fik bekræftet af Y — der er revisor med edb som speciale og har organiseret de danske revisorers faste 'interne' faglige uddannelse — også konstaterede følgende:

- 1) X havde fulgt de to kurser, der holdes inden for den danske afdeling (i grupper på to eller tre tjenestemænd).
- 2) Hun benyttede regelmæssigt og uden 'teknisk' bistand de fælles anlæg i den danske afdeling til dokument søgning og samarbejde med terminologikontoret.

Jeg konkluderede på den baggrund, at hendes kundskaber var tilstrækkelige til det administrative arbejde, der er tale om i stillingsopslaget (besættelse af en stilling som sprogkonsulent).«

- 23 Den 16. oktober 1989 tilstillede De Enterria Den Juridiske Tjeneste et andet notat, der lød således:

»Eftersom arbejdet som sprogkonsulent på ingen måde kan sidestilles med en edb-eksperts arbejde, må jeg endnu engang gøre Dem opmærksom på, at den beskrivelse af arbejdet, som gives i stillingsopslag nr. 5809, er nøjagtig den samme som i meddelelsen om udvælgelsesprøven til besættelse af den samme stilling i den spanske og den portugisiske afdeling.

Jeg var medlem af Udvælgelseskomitéen for de nævnte udvælgelsesprøver, og jeg skal — efter på forhånd at have fået tilladelse hertil af formanden, D. Quemener — oplyse Dem om, at det ved fastlæggelsen af kriterierne for bedømmelsen af ansøgernes akter blev besluttet at se bort fra edb-kundskaber i forbindelse med vurderingen af kvalifikationsbeviserne, da medlemmerne af Udvælgelseskomitéen kun tillagde de nævnte kundskaber sekundær betydning.

Selv om det er ønskeligt eller endog nødvendigt, at lederne af en oversættelsesafdeling kan benytte sig af edb, forekommer det mig således urimeligt at basere udnævnelsen på de på dette område erhvervede kundskaber, når den foreslåede ansøger i det foreliggende tilfælde — som De vil kunne konstatere — i hvert fald har de kvalifikationer, der som minimum er nødvendige for at kunne opfylde de krav, arbejdet stiller.«

- 24 De meddelelser, De Enterria henviste til i sit notat af 16. oktober 1989, vedrørte de almindelige udvælgelsesprøver nr. PE/126/LA og PE/127/LA, som blev afholdt af Parlamentet med henblik på besættelse af to stillinger som henholdsvis spansksproget og portugisisksproget sprogkonsulent (EFT 1988 C 114, s. 19 — den spanske udgave — og s. 17 — den portugisiske udgave). Under overskriften »Kvalifikationsbeviser, eksamensbeviser og fornøden erhvervs erfaring« var der anført følgende ¹:

1 — Domstolens oversættelse.

»Ansøgerne skal have

— eksamen fra universitet...

— dokumenteret erfaring i oversættelse og sprogrevision.

Desuden er det ønskeligt, at ansøgeren har kendskab til administrativ anvendelse af edb (den spanske udgave)/er kendskab til administrativ anvendelse af edb ønskeligt (den portugisiske udgave).«

25 I mellemtiden var de tre ansøgers bedømmelser for perioden 1987-1988 blevet udarbejdet. Y havde tre gange opnået »udmærket« (kundskaber, organisationsevne og kvaliteten af arbejdet), tre gange »meget godt« og to gange »godt«. X fik to gange »udmærket« (kundskaber og kvaliteten af arbejdet), tre gange »meget godt« og tre gange »godt«. Sagsøgeren fik tre gange »udmærket« (kundskaber, organisationsevne og kvaliteten af arbejdet), fire gange »meget godt« og én gang »godt«. Sagsøgerens bedømmelse for denne sidste periode indeholdt følgende vurdering:

»Frederiksen er usædvanlig velkvalificeret til at udføre sine opgaver. Med sit indgående kendskab til edb, undervisningsmetoder og terminologi yder han et meget værdsat bidrag til arbejdet i afdelingen i almindelighed.«

Hvad angår sprogkundskaberne gjorde X gældende, at hun havde erhvervet nye kundskaber på et »passabelt« niveau i spansk, og sagsøgeren anførte, at han havde erhvervet nye »gode« kundskaber i portugisisk. Sagsøgeren havde i den pågældende periode deltaget i spanskkurser på niveau III-V. De tre bedømmelser blev underskrevet af Drangsfeldt som bedømmer den 21. juli 1989, af Hargreaves som sidste bedømmer den 26. juli 1989, af sagsøgeren den 31. juli 1989, af Y den 2. august 1989 og af X den 19. september 1989.

- 26 Ved skrivelse af 29. november 1989 oplyste Parlamentets formand sagsøgeren om, at hans klage blev afvist, idet der som begrundelse herfor anførtes følgende:

»... på grundlag af sammenligningen af de forskellige ansøgers kvalifikationer, fortjenester og bedømmelser viste det sig, at X bedst opfyldte de krav, der var anført i stillingsopslaget, navnlig fordi hun havde bredere sprogkundskaber, en bedre bedømmelse for perioden 1985/1986 og en længere anciennitet i tjenesten end de øvrige ansøgere. I øvrigt var der — i modsætning til, hvad De har gjort gældende — ingen holdepunkter for at antage, at X, der har modtaget undervisning i den praktiske anvendelse af edb med hensyn til dokumentation og terminologi, havde utilstrækkelige kvalifikationer på dette område i forhold til det i stillingsopslaget anførte...

Jeg skal endelig tilføje, at deltidsarbejde på ingen måde giver en tjenestemand mindre ret til forfremmelse. Der kan alene være tale om, at forfremmelsen er til hinder for, at tjenestemanden kan fortsætte med at arbejde på halv tid, hvis dette viser sig at være uforeneligt med tjenestens interesser«.

- 27 Efter sin udnævnelse ansøgte X om tilladelse til at arbejde på halv tid indtil 30. september 1990, og den 4. december 1989 blev ansøgningen taget til følge. På grundlag af et spørgsmål fra Retten har Parlamentet den 29. marts 1990 oplyst, at X blandt Parlamentets tjenestemænd i lønklasse A3, LA3 eller højere lønklasser er den eneste, som har fået tilladelse til at arbejde på halv tid i de sidste fem år.

Retsforhandlinger

- 28 Det er på den ovennævnte baggrund, at sagsøgeren ved stævning, indleveret til Rettens Justitskontor den 27. december 1989, har anlagt nærværende sag med påstand om annullation af afgørelsen om at forfremme X til stillingen som sprogkonsulent.

- 29 Efter anmodning fra Retten har sagsøgte den 29. marts 1990 fremlagt visse dokumenter vedrørende sammenligningen af ansøgernes fortjenester; der er tale om dokumenter, som var blevet krævet fremlagt i stævningen, eller som der var henvist til i svarskriftet.
- 30 Den 27. april 1990 fremsatte Søren Anker Christensen, Vibeke Emborg, Elke Flatterich, Ebbe Tørring Jensen, Jørn Kofoed-Nielsen, Lennart Bach Nielsen, Nini Pedersen, Hanne Riisberg og Leif Winther begæring om intervention til støtte for sagsøgerens påstande. Ved kendelse af 13. juni 1990 blev begæringen afvist.
- 31 Den 17. juli 1990 blev den skriftlige forhandling erklæret for afsluttet.
- 32 Den 20. september 1990 gentog sagsøgeren et i replikken fremsat krav om, at Parlamentet fremlagde visse yderligere dokumenter. Ved skrivelse af 10. oktober 1990 tog Parlamentet stilling hertil.
- 33 Den 25. oktober 1990 anmodede Retten på grundlag af den refererende dommers rapport Parlamentet om at fremlægge alle de dokumenter, som sagsøgeren havde henvist til, i det omfang de befandt sig i Parlamentets eller dets tjenestegrenes arkiver og ikke allerede var blevet fremlagt, og samtlige dokumenter vedrørende udarbejdelsen af det omhandlede stillingsopslag. Samme dag indledte Retten den mundtlige forhandling.
- 34 Som følge af Rettens anmodning fremlagde Parlamentet et vist antal yderligere dokumenter. Parlamentet oplyste, at det ikke rådede over andre dokumenter med tilknytning til afgørelsen om X's udnævnelse, afgørelsen om afvisning af sagsøgerens klage eller begrundelsen for disse afgørelser. Parlamentet oplyste desuden, at dets tjenestegrene ikke havde opbevaret nogen dokumenter vedrørende udarbejdelsen af stillingsopslaget bortset fra den endelige udgave.

- 35 Den mundtlige forhandling fandt sted den 5. december 1990. Parternes repræsentanter afgav deres indlæg og besvarede Rettens spørgsmål. Ved afslutningen af retsmødet tilkendegav retsformanden, at Retten ønskede yderligere bevisoptagelse under en form, der senere ville blive meddelt parterne.
- 36 Ved kendelse af 7. december 1990 blev Parlamentet opfordret til at fremkomme med yderligere oplysninger og dokumenter med henblik på at gøre det muligt for Retten at fastlægge den nærmere karakter af X's edb-kundskaber og hvilke oplysninger og anbefalinger, der dannede grundlag for Parlamentets formands afgørelser af henholdsvis 3. juli 1989 om forfremmelse af X og af 29. november 1989 om afvisning af sagsøgerens klage. Ved skrivelse af 28. januar 1991 besvarede Parlamentet de af Retten stillede spørgsmål, idet det blandt andet forklarede den interne procedure, der følges i Parlamentets tjenestegrene i forbindelse med forberedelsen af et forslag til en udnævnelse rettet til Parlamentets formand i hans egenkab af ansættelsesmyndighed. Samme dag fremlagde Parlamentet visse supplerende dokumenter. Disse dokumenter omfattede blandt andet en skriftlig erklæring på dansk fra Y angående indholdet og varigheden af de kurser, han havde stået for, og som X havde fulgt, og en kopi af samtlige de akter, der var tilstillet Parlamentets formand, og som dannede grundlag for de afgørelser, sidstnævnte i sin egenkab af ansættelsesmyndighed traf den 3. juli og den 29. november 1989.
- 37 Som svar på et spørgsmål fra Retten oplyste Parlamentet ved skrivelse af 21. februar 1991, at visse af de håndskrevne notater, der figurerede i de akter, der blev tilstillet Parlamentets formand sammen med forslaget til besættelse af stillingen som progkonsulent, stammede fra Parlamentets generalsekretær personlig.
- 38 På grundlag af de indsamlede oplysninger og dokumenter besluttede Retten, at der skulle indkaldes et sagkyndigt vidne, således at Retten kunne få oplyst, ud fra hvilke kriterier man skal bedømme en ansøgers kundskaber med hensyn til »administrativ anvendelse af edb«, og i hvilket omfang disse kriterier opfyldes af en ansøger med henholdsvis sagsøgerens og X's kundskaber. Retten opfordrede derfor ved justissekretærens skrivelse af 27. februar 1991 parterne til at fremkomme med

deres forslag til en sagkyndig — om muligt efter indbyrdes aftale — og deres eventuelle bemærkninger til de spørgsmål, Retten agtede at stille ham.

- 39 Ved telefaks af 7. marts 1991, som Retten fik tilsendt kopi af, foreslog sagsøgeren sagsøgte to personer. Ved skrivelse af 14. marts 1991 meddelte sagsøgeren Retten sine bemærkninger til de foreslåede spørgsmål. Ved skrivelse af 14. marts 1991 fremkom sagsøgte med sine bemærkninger til de foreslåede spørgsmål og gav samtidig udtryk for, at det hverken fandtes hensigtsmæssigt eller berettiget at indkalde et sagkyndigt vidne, således som Retten agtede at gøre. Sagsøgte fremkom ikke med noget forslag til en sagkyndig og kommenterede heller ikke sagsøgerens forslag. Efter ved Rettens justitssekretærs skrivelse af 21. marts 1991 på ny at være blevet opfordret til at udtale sig vedrørende valget af en sagkyndig gentog sagsøgte ved skrivelse af 12. april 1991 sine retlige indsigelser mod, at der blev udpeget en sagkyndig, og erklærede i øvrigt, at man overlod spørgsmålet til Rettens afgørelse.
- 40 På denne baggrund besluttede Retten at udpege en sagkyndig ex officio i medfør af artikel 49, stk. 1, i Domstolens procesreglement, som på daværende tidspunkt med de fornødne ændringer fandt anvendelse for Retten. Ved kendelse af 23. april 1991 blev forhenværende direktør Hélène Bauer Bernet, som tidligere var konsulent for juridiske edb-spørgsmål i Kommissionen for De Europæiske Fællesskabers Juridiske Tjeneste, udnævnt som sagkyndig.
- 41 Den sagkyndige afgav sin erklæring den 11. juni 1991. Parterne fremsatte deres bemærkninger til den sagkyndiges erklæring inden for den frist, der var fastsat herfor.
- 42 Den sagkyndige besvarede i erklæringen spørgsmålet fra Retten om, ud fra hvilke kriterier man kan bedømme ansøgernes kundskaber med hensyn til »administrativ anvendelse af edb« på følgende måde:

»Kriterierne... er efter min opfattelse følgende:

- kendskab til et operativsystem (operating system), der er tilstrækkelig stærkt og udbredt og kan støtte brugerprogrammer og multiprogrammerede konfigurationer, f.eks. MS-DOS, Unix eller Novell
- tilstrækkelig praktisk edb-erfaring til selv at kunne se og løse mindre problemer
- erfaring med den konkrete anvendelse af multimaskiner, om muligt i sammenhæng med administrativt arbejde.«

43 Den sagkyndige undersøgte derpå X's og sagsøgerens kvalifikationer, således som de er beskrevet ovenfor i præmis 9, idet hun var blevet orienteret herom uden nogen som helst henvisning til de to ansøgers respektive identitet. Hun konkluderede:

»a) Uddannelse

Den første ansøger (X) har en uddannelse som en kyndig bruger eller 'edb-korrespondent'. En sådan uddannelse giver uanset varigheden ikke ipso facto de tekniske kundskaber, som kræves i forbindelse med administrativ anvendelse af edb. Der er tale om en kvalitativ forskel. (Ansøgerens gentagne henvisninger til denne uddannelses betydning kan muligvis fortolkes som et tegn på en manglende opmærksomhed over for de andre aspekter i edb.)

b) Udstyr

Operativsystemet i en hjemmecomputer af typen Commodore 128 er ikke så kompleks og har ikke samme funktioner som operativsystemet i en rigtig mikrodata-

mat. Brugerprogrammer støttes kun marginalt på en sådan computer (f.eks. ved anvendelse af programmet Superbase). Ansøgeren har i øvrigt ikke anført, at hun bruger et sådant program.«

Med hensyn til sagsøgerens kundskaber konkluderede den sagkyndige:

»En ansøger, der har deltaget i fem edb-kurser på i alt 17 dage, ... har — selv om han ikke kan betegnes som edb-sagkyndig — i det mindste vist sig i stand til at tilegne sig et minimum af relevante teoretiske kundskaber for så vidt angår indhold og niveau.

Hvad angår de praktiske aspekter: en ansøger, der råder over følgende udstyr... og flere relevante programmer, herunder dBase III, og som har erfaring med Open Acces, der er installeret i den pågældende oversættelsesafdeling, må siges at have en vis praktisk erfaring.«

44 Den sagkyndige blev afhørt i retsmødet den 3. oktober 1991 og besvarede Rettens og sagsøgerens advokats spørgsmål. Parlamentets befuldmægtigede afstod fra at stille spørgsmål til den sagkyndige.

45 Efter at være blevet anmodet om at uddybe de kriterier, som hun havde opstillet i den skriftlige erklæring, forklarede den sagkyndige, at administrativ anvendelse af edb forudsætter evne til at

»skabe forbindelse mellem et problem, der kan formaliseres og bringes i modelform, og det, der udbydes på markedet, altså for øjeblikket standardprogrammerne, (og) ... foretage hvad der er nødvendigt for at bringe det, der kan fås, i overensstemmelse med det, man ønsker... . Man skal kende strukturerne i edb-programmerne... (og) ... kende et... programs muligheder og begrænsninger... . Den i

beskrivelsen omtalte person behøver ikke at være programmør, og man bør heller ikke kræve dette af vedkommende. Den pågældende behøver ikke engang at være systemanalytiker..., men skal være tilstrækkelig intelligent og have tilstrækkelige kundskaber til at kunne samarbejde effektivt med en systemanalytiker... . Det drejer sig om at kunne få øje på et problem og derefter formulere det på en sådan måde, at det kan løses ved hjælp af edb, uanset i hvilken form. Dette kræver meget stor nøjagtighed og kendskab til maskinens 'administrative' muligheder«.

46 Efter at være blevet anmodet om en nærmere redegørelse for karakteren af en »bruger« kundskaber, forklarede den sagkyndige, at en sådan uddannelse

»kan være meget langvarig, fuldstændig og god, således at man til sidst vil kunne give oplysningerne videre til flere andre personer. Når man er instruktør og bruger, kan man naturligvis også blive administrator, men den her omhandlede uddannelse er ikke en uddannelse som administrator. ... (Man) kan være en god bruger... af en database som Eurodicautom uden at have det mindste kendskab til, at der findes et operativsystem«.

47 På spørgsmålet om de to ansøgers respektive kundskaber gav den sagkyndige udtryk for den opfattelse, at en ansøger for at kunne opfylde kravene i stillingsopslaget som minimum må have de kundskaber, sagsøgeren har, idet X's kundskaber er af en anden karakter og i sig selv utilstrækkelige til at opfylde de pågældende krav.

48 Efter afhøringen af den sagkyndige fik parternes repræsentanter lejlighed til at fremkomme med deres bemærkninger og afgive deres afsluttende indlæg, hvorefter retsformanden erklærede den mundtlige forhandling for afsluttet.

49 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande.

— Europa-Parlamentets formands afgørelse af 3. juni 1989 om udnævnelse af X til sprogkonsulent i Den Danske Oversættelsesafdeling og — om fornødent — Ansættelsesafdelingens meddelelse af 17. juli 1989 annulleres.

— Sagsøgte tilpligtes at betale sagens omkostninger.

50 Sagsøgte har nedlagt følgende påstande:

— Afvisning, subsidiært frifindelse.

— Det fastslås, at afgørelsen af 29. november 1989 om at afvise sagsøgerens klage udtrykkeligt angav grundene til afslaget på sagsøgerens ansøgning.

— Afgørelsen om sagens omkostninger træffes i overensstemmelse med de gældende bestemmelser.

Formaliteten

51 Parlamentet har påstået sagen afvist med den begrundelse, at sagsøgeren ikke har godtgjort, at han har en retlig interesse i søgsmålet. Det er ifølge Parlamentet ikke

sikkert, at sagsøgeren vil blive forfremmet i stedet for X, såfremt forfremmelsen af X annulleres. Parlamentet har henvist til, at den tredje ansøger, Y, kun fik afslag på sin ansøgning på grund af sin alder og anciennitet i lønklassen, der begge lå under sagsøgerens, og at forholdet under alle omstændigheder er det, at hvis stillingsopslaget skulle fortolkes således, at den ledige stilling krævede et dybtgående kendskab til edb, var de generelle edb-kurser, som sagsøgeren har fulgt, heller ikke tilstrækkelige til, at han kunne opfylde et sådant krav.

- 52 Ifølge sagsøgeren er begrebet retlig interesse nært forbundet med begrebet bebyrdende afgørelse. Den anfægtede afgørelse er klart bebyrdende for sagsøgeren, idet den gik ud på at give den forfremmelse, han havde ansøgt om, til en anden ansøger. Den grad af individualisering, som søgsmålsinteressen forudsætter, indebærer ikke et krav om, at sagsøgeren skal være den eneste, der kan drage fordel af den sag, han anlægger.
- 53 Selv om en tjenestemand ganske vist ikke har nogen retlig interesse i, at udnævnelsen af en anden ansøger til en ledig stilling, som han ikke gyldigt kan gøre krav på, annulleres (Domstolens dom af 30.5.1984, sag 111/83, Picciolo mod Parlamentet, Sml. s. 2323), skal det i denne sag dog bemærkes, at der hverken under den procedure, der førte til afgørelsen om at udnævne X, eller under den administrative procedure, som fulgte efter den klage, sagsøgeren indgav mod den nævnte afgørelse, på noget tidspunkt blev sat spørgsmålstejn ved sagsøgerens edb-kundskaber. Endvidere har Parlamentet under nærværende sags forløb på intet tidspunkt udtrykkeligt anført, at sagsøgeren ikke gyldigt kunne gøre krav på den ledige stilling, idet afvisningspåstanden kun er gjort gældende rent subsidiært. Under alle omstændigheder har den sagkyndige anført i sin erklæring og bekræftet under retsmødet, at sagsøgerens kundskaber kvalitativt lå over X's, og at de opfyldte de i stillingsopslaget anførte krav.
- 54 Afvisningspåstanden kan herefter ikke tages til følge.

Realiteten

- 55 Sagsøgeren har fremsat to anbringender til støtte for sin påstand, nemlig dels fejl ved begrundelsen af den anfægtede afgørelse, dels tilsidesættelse af artikel 45 i vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber (herefter benævnt »vedtægten«). De argumenter, der er anført til støtte for disse to anbringender, hænger i høj grad sammen, og de to anbringender skal derfor bedømmes samlet.

Parternes argumenter

- 56 Sagsøgeren har gjort gældende, at begrundelsen for den omtvistede afgørelse er behæftet med fejl, for det første med hensyn til bedømmelsen af ansøgernes edb-kundskaber, for det andet med hensyn til bedømmelsen af ansøgernes øvrige kundskaber, for det tredje med hensyn til anvendelsen af princippet om lige muligheder for mænd og kvinder og for det fjerde med hensyn til muligheden af at udføre de opgaver, der er forbundet med den ledige stilling, på halv tid.
- 57 Hvad angår det første punkt har sagsøgeren henvist til Domstolens dom af 30. oktober 1974 (sag 188/73, Grassi mod Rådet, Sml. s. 1099) — hvorefter ansættelsesmyndigheden skal holde sig inden for de rammer, den selv har opstillet ved stillingsopslaget — og gjort gældende, at den ansøger, der blev udnævnt, ikke opfyldte én af de væsentlige kvalifikationer og kundskaber, der krævedes i det omhandlede stillingsopslag, og at hun nærmere bestemt ikke havde det »kendskab til administrativ anvendelse af edb«, som var krævet i det pågældende opslag. X's kundskaber på dette område var ifølge sagsøgeren »yderst beskedne, hvis ikke lig nul«, idet hendes påståede uddannelse i edb begrænsede sig til en uddannelse, der havde til formål at indvie begyndere i søgning på databaser, hvilket normalt udføres af sekretærer. For så vidt angår Parlamentets henvisning til skriftlige oplysninger — i form af skriftlige vejledninger eller lignende — som X har modtaget, har sagsøgeren gjort gældende, at han kunne have fremlagt flere hundrede sider vedrørende de edb-kurser, han har fulgt. Hvad angår sine egne kundskaber har sagsøgeren anført, at selv om hans uddannelse i det væsentlige er opnået i forbindelse med arbejdet i Terminologiafdelingen, er den direkte rettet mod arbejde med indførelse af edb og forvaltning svarende til det i stillingsopslaget omhandlede. Han har tilføjet, at denne uddannelse, der skal gøre det muligt for ikke-specialister selvstændigt at oprette og administrere deres egne databaser, blev opnået på programmer, der anvendes i Parlamentet, og han har herved understreget, at et adækvat

kendskab til MS-DOS-programmet er en nødvendig betingelse for at kunne anvende de computere, Parlamentet råder over, og arbejde med indførelse af edb.

- 58 Hvad angår det andet punkt har sagsøgeren gjort gældende, at hans øvrige kvalifikationer i hvert fald var lige så gode som X's. For så vidt angår deres sprogkunderskaber har sagsøgeren bemærket, at de begge arbejdede ud fra alle Fællesskabets officielle sprog med undtagelse af et, nemlig portugisisk for X's vedkommende og græsk for hans eget vedkommende. Med hensyn til deres bedømmelser har sagsøgeren anført, at hvis bedømmelserne for perioden 1985-1986 var blevet udarbejdet af samme bedømmer og ikke af to forskellige afdelingschefer, er det mere end sandsynligt, at hans sprogkunderskaber ville have givet ham karakteren »udmærket« en gang mere, således som det var tilfældet i hans bedømmelse for perioden 1987-1988. Sagsøgeren har henledt Rettens opmærksomhed på visse fejl, som er begået af De Enterria i hendes notat af 10. marts 1989 i relation til bedømmelsernes indhold, og på det forhold, at hans egne bedømmelser viser en konstant fremgang. Han finder, at ansættelsesmyndigheden burde have taget hensyn til bedømmelserne for perioden 1987-1988, som ikke blot var de nyeste, men også — i modsætning til de tidligere bedømmelser — var blevet udarbejdet i den samme afdeling og af de samme bedømmere, nemlig Drangsfeldt og Hargreaves. Under henvisning til, at formålet med at inddrage bedømmelserne er at sikre, at ansættelsesmyndigheden udøver sit skøn med fuldt kendskab til sagen (Domstolens dom af 23.1.1975, sag 29/74, De Papper mod Parlamentet, Sml. s. 35), har sagsøgeren bemærket, at bedømmelserne i det foreliggende tilfælde blev udarbejdet for sent og i hvert fald først blev givet til de berørte efter afgørelsen om udnævnelser af X — forhold, som Domstolen har kritiseret i sin praksis (dom af 14.7.1977, sag 61/67, Geist mod Kommissionen, Sml. s. 1419, og domme af henholdsvis 18.12.1980 og 17.12.1981, forenede sager 156/79 og 51/80, Gratreau mod Kommissionen, henholdsvis Sml. 1980, s. 3943 og Sml. 1981, s. 3139). Han har tilføjet, at bedømmelserne i hvert fald forelå — og således burde have været taget i betragtning — i forbindelse med behandlingen af hans klage (Domstolens dom af 23.10.1986, sag 26/85, Vaysse mod Kommissionen, Sml. s. 3131). For så vidt angår ancienniteten i tjenesten har sagsøgeren gjort gældende, at X ikke kan siges at være bedre kvalificeret i så henseende, da hun kun tiltrådte tjenesten 6 måneder før sagsøgeren og har arbejdet på halv tid siden 1979.

- 59 Hvad angår det tredje punkt har sagsøgeren anført, at den omtvistede afgørelse i første række blev begrundet med, at der i Parlamentet er for få kvinder i forhold

til antallet af mænd i de højere stillinger. Han har henvist til, at princippet om ligebehandling af mænd og kvinder ifølge Domstolens praksis kræver, at neutraliteten opretholdes, og udelukker, at der kan anerkendes nogen fortrinsret (dom af 16.12.1987, sag 111/86, Delauche mod Kommissionen, Sml. s. 5345, og af 12.2.1987, sag 233/85, Bonino mod Kommissionen, Sml. s. 739).

- 60 Hvad angår det fjerde punkt finder sagsøgeren, at det ikke er foreneligt med tjenestens interesser, at en sprogkonsulent, der skal bistå afdelingschefen, arbejder på halv tid.
- 61 For så vidt angår anbringendet om en tilsidesættelse af vedtægtens artikel 45 har sagsøgeren anført, at den i artiklen foreskrevne »sammenligning af... fortjenester og de afgivne udtalelser om [de tjenestemænd, der kan komme i betragtning ved forfremmelsen]«, skal foretages objektivt, men at De Enterria ikke overholdt dette krav om objektivitet, idet hun ville begunstige X i strid med tjenestens og de i Den Danske Oversættelsesafdeling ansatte tjenestemænds interesse. Den holdning blev ifølge sagsøgeren bekræftet ved beslutningen om at forlænge X's tilladelse til at arbejde på halv tid på trods af udtalelserne i modsat retning fra Drangsfeldt og Hargreaves og på trods af protesterne fra gruppen af sproglige medarbejdere. Det er efter sagsøgerens opfattelse betegnende, at denne afgørelse af 4. december 1989 blev truffet »under henvisning til notat af 28. august 1989 fra Carmen G. De Enterria« og ikke, således som det sædvanligvis er tilfældet, »under henvisning til det pågældende generaldirektorats positive udtalelse«. Det er ifølge sagsøgeren exceptionelt, at en afgørelse om forfremmelse bliver truffet imod den berørtes umiddelbart overordnede samstemmende udtalelse, og at den giver anledning til en voldsom protest fra de ansatte i samme tjenestegren.
- 62 Stillet over for disse argumenter har Parlamentet først beskæftiget sig med ordlyden af den danske udgave af stillingsopslaget med henblik på at fastlægge de kvalifikationer og kundskaber, der krævedes af ansøgerne. Parlamentet har bemærket, at der på det relevante sted kun kræves »kendskab til administrativ anvendelse af edb«. Det har henvist til, at der i den franske udgave af stillingsopslaget under afsnittet »nature des fonctions« (»stillingsbeskrivelse«) kun tales om »informatisation du travail de documentation et du travail terminologique de la division« (»informatisering af afdelingens dokumentationsarbejde og terminologiarbejde«). Den

egnethed, der kræves, skal undersøges på baggrund af den »Oversigt over aktiviteterne i GD VII«, som blev udarbejdet af De Enterria (jf. ovenfor i præmis 3). Den eneste gyldige fortolkning af stillingsopslaget er den, som ansættelsesmyndigheden anlagde, da den godkendte opslagets ordlyd. Den i stillingsopslaget omtalte »informatisering af afdelingens dokumentationsarbejde og terminologiarbejde« er kun én ud de otte opgaver, der tildeles sprogkonsulenten, og den kan ikke alene være afgørende for, hvilken ansøger der er mest egnet til at udføre samtlige de opgaver, der er forbundet med stillingen. Den pågældende opgave består ikke i at »lægge oplysninger ind på edb«, men snarere i at kontrollere og koordinere arbejdet med indførelse af edb i terminologi- og oversættelsesarbejdet. Arbejdet med programmering og ajourføring udføres ikke af tjenestemænd i lønklasse A, men af tjenestemænd i lønklasse B eller C. Parlamentet har på den baggrund konkluderet, at da ansøgerne til stillingen som sprogkonsulent havde tilstrækkelige kundskaber til at kunne gå ind i de forskellige databaser og bedømme kvaliteten af ajourføringen heraf, opfyldte de kravene i stillingsopslaget. Hvad angår X's og sagsøgerens edb- og sprogkundskaber har Parlamentet i det væsentlige gentaget De Enterria's vurdering og i øvrigt henvist til, at det alene tilkommer ansættelsesmyndigheden at bedømme ansøgernes egnethed (Domstolens dom af 12.12.1956, sag 10/55, Mirossevich mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 37, og af 27.6.1973, sag 35/72, Kley mod Kommissionen, Sml. s. 679).

- 63 Hvad angår bedømmelserne for perioden 1987-1988 har Parlamentet gjort gældende, at ansættelsesmyndigheden på det tidspunkt, hvor den omtvistede afgørelse om forfremmelsen blev truffet, endnu ikke var i besiddelse af de nævnte bedømmelser. Ansættelsesmyndigheden lagde derfor de tidligere bedømmelser til grund, og under alle omstændigheder er det af retssikkerhedsmæssige grunde ikke muligt at tage hensyn til forhold, der ligger senere end den pågældende afgørelse. Parlamentet har tilføjet, at en forsinkelse på otte måneder med udarbejdelsen af bedømmelserne ikke er helt usædvanlig. Parlamentet har endvidere sat spørgsmålstegn ved, om sagsøgerens bedømmelse for perioden 1987-1988 er troværdig, da den er udarbejdet af de personer, som støttede hans ansøgning til posten som sprogkonsulent, og da vurderingerne i den pågældende rapport statistisk set ikke er i overensstemmelse med dem, der er indeholdt i bedømmelserne af de øvrige tjenestemænd i den danske afdeling. Med hensyn til beregningen af ancienniteten i tjenesten har Parlamentet understreget, at tjenestemænd, der arbejder på halv tid, har samme rettigheder og forpligtelser som tjenestemænd, der arbejder på fuld tid, bortset fra løn- og arbejdstidsvilkår.

- 64 Hvad angår den positive forskelsbehandling af X har Parlamentet anført, at denne begrundelse først blev fremført af De Enterria »på grundlag af en sammenligning af de tre ansøgers kvalifikationer«. Under alle omstændigheder baserede ansættelsesmyndigheden ifølge Parlamentet ikke sin afgørelse på princippet om lige muligheder med henblik på at give den udnævnte ansøger en fortrinsstilling. Også selv om det lægges til grund, at ordlyden af visse af de bilag, der blev tilstillet ansættelsesmyndigheden i forbindelse med forfremmelsesproceduren, kan have vildledt ansættelsesmyndigheden, stadfæstede denne ikke desto mindre sin afgørelse med en tilstrækkelig retlig begrundelse, da den med fuldt kendskab til de berigtigede oplysninger afviste den klage, sagsøgeren indgav.
- 65 Hvad angår det forhold, at X arbejdede på halv tid, finder Parlamentet, at sagsøgeren ikke har godtgjort, på hvilken måde dette skabte forstyrrelser i tjenesten. Parlamentet har tilføjet, at det pågældende forhold ikke kan begrunde en annullation af den omtvistede afgørelse om forfremmelse, da det, hvis det antoges at være uforeneligt med tjenestens interesser, alene ville kunne føre til ophævelse af den meddelte tilladelse til at arbejde på halv tid.

Retten's bemærkninger

- 66 Retten finder indledningsvis, at de to aspekter i sagsøgerens anbringender og argumenter må betragtes særskilt. Det skal først undersøges, om X opfyldte et af de krav, der var opstillet i stillingsopslaget, nemlig kravet om »kendskab til administrativ anvendelse af edb«. Dernæst undersøges, hvorledes ansættelsesmyndigheden foretog den i henhold til vedtægtens artikel 45 krævede sammenligning af ansøgerens fortjenester.
- 67 Hvad angår det første spørgsmål bemærkes, at det fremgår af Domstolens praksis, at stillingsopslagets væsentlige rolle er at underrette interesserede så nøjagtigt som muligt om de betingelser, der skal opfyldes ved besættelsen af den pågældende stilling, for at bringe dem i stand til at bedømme, om det har noget formål for dem at indgive en ansøgning. Stillingsopslaget udgør således en retlig ramme, ansættelsesmyndigheden selv har opstillet. Såfremt ansættelsesmyndigheden opdager, at de ved stillingsopslaget stillede krav var strengere end nødvendigt til opfyldelse af tje-

nestens behov, står det den dog frit for at begynde forfra på forfremmelsesproceduren ved at tilbagekalde det oprindelige stillingsopslag og erstatte det med et ændret opslag (dom af 30.10.1974, sag 188/73, Grassi mod Rådet, Sml. s. 1099, og af 7.2.1990, sag C-343/87, Culin mod Kommissionen, Sml. I, s. 225).

- 68 Retten skal således undersøge, om der objektivt var overensstemmelse mellem stillingsopslaget og X's kvalifikationer. Der er med henblik på besvarelsen af dette spørgsmål ikke nogen grund til at undersøge sagsøgerens kvalifikationer.
- 69 Derimod forudsætter besvarelsen af det andet spørgsmål, at Retten undersøger bilagene vedrørende såvel sagsøgerens som X's fortjenester. Denne undersøgelse indebærer dog ikke, at Retten selvstændigt kan foretage en sammenligning af ansørgernes fortjenester, endsiges sætte sin egen vurdering af disse fortjenester i stedet for ansættelsesmyndighedens. Ansættelsesmyndigheden har et vidt skøn ved vurderingen af, hvad der er i tjenestens interesse, og hvilke fortjenester, der skal tages i betragtning, når der træffes afgørelse i henhold til vedtægtens artikel 45, og EF-retsinstansernes kontrol på dette område må være begrænset til, om administrationen på baggrund af den fulgte fremgangsmåde og de forhold, den kan have lagt til grund for vurderingen, kan antages at have holdt sig inden for grænser, som ikke kan anfægtes, og ikke har anvendt sine beføjelser åbenbart fejlagtigt (Domstolens dom af 23.10.1986, sag 26/85, Vaysse mod Kommissionen, Sml. s. 3131). Desuden forudsætter udøvelsen af den skønsmæssige beføjelse, ansættelsesmyndigheden har, en nøje undersøgelse af sagsakterne og en omhyggelig iagttagelse af de i stillingsopslaget opstillede betingelser (Domstolens dom af 30.10.1974, sag 188/73, Grassi, jf. ovenfor), idet en sådan skønsmæssig beføjelse er knyttet sammen med kravet om en omhyggelig og upartisk undersøgelse af alle relevante forhold i den enkelte sag (Domstolens dom af 21.11.1991, sag C-269/90, Technische Universität München, Sml. I, s. 5469).
- 70 Det følger heraf, at Retten skal begrænse sig til at kontrollere, om den sammenligning af fortjenesterne, der er foreskrevet i vedtægtens artikel 45, og som ansættelsesmyndigheden i det foreliggende tilfælde skulle foretage på baggrund af stillingsopslaget, var objektiv og omhyggelig.

- 71 For så vidt angår det første spørgsmål, nemlig spørgsmålet, om X's kvalifikationer var i overensstemmelse med de i stillingsopslaget nævnte, skal det understreges, at det i det pågældende stillingsopslag, som blev offentliggjort i 1989, var anført, at der krævedes »kendskab til administrativ anvendelse af edb«, mens det i meddelelserne om udvælgelsesprøverne vedrørende stillingerne som spansk og portugisisk sprogkonsulent, som blev offentliggjort i 1988, og som De Enterria påberåbte sig i sit notat af 16. oktober 1989 (jf. ovenfor i præmis 23 ff.), blot var nævnt, at et sådant kendskab var ønskeligt. Selv om »informatisering af afdelingens dokumentationsarbejde og terminologiarbejde« som anført af Parlamentet kun var en af de otte opgaver, der var tildelt sprogkonsulenten, må den ændring, som er sket mellem 1988 og 1989 — for så vidt angår kravene i de omtalte meddelelser om udvælgelsesprøverne og kravene i det i sagen omhandlede stillingsopslag med hensyn til ansøgernes edb-kundskaber — ikke desto mindre tillægges afgørende betydning. Dette skyldes navnlig de forhold, som De Enterria selv har beskrevet i sin »Oversigt over aktiviteterne i GD VII i regnskabsåret 1988«, jf. ovenfor, hvorom Parlamentet selv har gjort gældende, at den skal danne baggrund for bedømmelsen af det omhandlede stillingsopslag. I denne »Oversigt« understreges det, at det i fremtiden er nødvendigt at anvende moderne teknologi for at kunne løse Oversættelsesdirektoratets problemer. Den betydning, edb har for arbejdet i Den Danske Oversættelsesafdeling, blev i øvrigt fremhævet i notaterne af 2. februar og 31. maj 1989 fra henholdsvis Hargreaves og Drangsfeldt.
- 72 På denne baggrund må Retten konstatere, at det i stillingsopslaget indeholdte krav om »kendskab til administrativ anvendelse af edb«, i modsætning til hvad Parlamentet har gjort gældende, var udtryk for et reelt krav fra ansættelsesmyndighedens side med hensyn til organiseringen af tjenestegrenene, og at dette krav, således som det blev udformet af administrationen selv, ikke kan betegnes som accessorisk. Også når en sådan betingelse er formuleret i tekniske vendinger, har den en objektiv betydning, der gør det muligt at opstille konkrete kriterier for de rammer, inden for hvilke ansættelsesmyndigheden kan udøve sin skønsmagt, idet det ikke kan overlades til ansættelsesmyndighedens frie fortolkning at fastlægge disse rammer.
- 73 Det fremgår af den efter Rettens bestemmelse indhentede sagkyndige erklæring, at kravet i stillingsopslaget om »kendskab til administrativ anvendelse af edb« skal

fortolkes således, at der af ansøgerne kræves kundskaber, der kvalitativt er forskellige fra de kvalifikationer, der haves af brugere af databaser på den ene side og af programmører eller systemplanlæggere på den anden side. Det fremgår endvidere af erklæringen, at kun kundskaber, der lever op til det af den sagkyndige tegnede billede af en »administrator«, umiddelbart er i overensstemmelse med den i stillingsopslaget indeholdte »stillingsbeskrivelse« nemlig »informatisering af afdelingens dokumentationsarbejde og terminologiarbejde«.

- 74 Hvad angår X's kundskaber fremgår det af Y's skriftlige erklæring vedrørende de seminarer, han har stået for, og som X har deltaget i (jf. ovenfor i præmis 36), at »et af de væsentligste formål... netop var at gøre deltagerne, der ikke havde nogen edb-kundskaber, fortrolige med den rent tekniske anvendelse af en edb-terminal«. Retten må ud fra den sagkyndiges forklaringer konstatere, at hverken en sådan uddannelse eller den senere brug af en terminal for at søge dokumenter og tidligere afgørelser er tilstrækkeligt til at give et kendskab til administrativ anvendelse af edb, der lever op til de ovenfor beskrevne kvalitative krav. Retten finder herved, at der er grund til særligt at fremhæve den i den sagkyndiges skriftlige erklæring indeholdte bemærkning om, at »ansøgerens gentagne henvisninger til denne uddannelses betydning kan muligvis fortolkes som et tegn på en manglende opmærksomhed over for de andre aspekter i edb«. Der henvises endvidere til, at den sagkyndige under afhøringen udtrykkeligt bekræftede, at sådanne kundskaber, som var blevet tillagt X, ikke var tilstrækkelige til at opfylde de kriterier, ud fra hvilke ansøgernes kundskaber på det pågældende område efter den sagkyndiges vurdering skulle bedømmes.
- 75 Retten konstaterer herefter, at X's kundskaber ikke opfyldte kravene i stillingsopslaget, således som disse objektivt måtte fortolkes. Det følger heraf, at ansættelsesmyndigheden, for så vidt som den fandt, at X opfyldte de betingelser, der var anført i det offentliggjorte stillingsopslag, bevægede sig uden for de rammer, den selv havde opstillet for sine valgmuligheder, og som den skulle have holdt sig inden for, både da den traf afgørelsen om at udnævne X, og da den traf afgørelsen om at afvise den klage, sagsøgeren indgav. Da ansættelsesmyndigheden ikke tilbagemaldte det oprindelige stillingsopslag og erstattede det med et opslag, hvori betingelserne udtrykkeligt var ændret, havde den ikke andre muligheder end at se bort fra X's ansøgning.

- 76 Under alle omstændigheder har Parlamentet ikke ført bevis for, at ansættelsesmyndigheden tilstrækkelig objektivt og omhyggeligt undersøgte, om X's kundskaber opfyldte kravene i stillingsopslaget. Det kan nemlig udledes af Parlamentets forklaringer, at de akter, der blev tilstillet Parlamentets formand i hans egenskab af ansættelsesmyndighed, for at han kunne træffe afgørelse om besættelse af stillingen som sprogkonsulent i den danske afdeling, ikke indeholdt noget som helst, der kunne sætte ham i stand til at foretage en sådan vurdering, idet stillingsopslaget og den erklæring, sagsøgeren vedlagde sin ansøgning, var de eneste blandt de dokumenter, formanden modtog, der vedrørte edb-kundskaber. Hvis man ser nærmere på de vurderinger, der blev foretaget af de lavere instanser i forbindelse med proceduren forud for afgørelsen om den omtvistede udnævnelse og i forbindelse med den procedure, der førte til afgørelsen om at afvise sagsøgerens klage, må det konstateres, at de af De Enterrria i notaterne af 7. juni, 3. oktober og 16. oktober 1989 foretagne vurderinger var fejlagtige, for så vidt som de med urette — således som det klart fremgår af det sidste notat af 16. oktober 1989 — byggede på den forudsætning, at kravene i stillingsopslaget var de samme som kravene i de i det foregående år offentliggjorte meddelelser om udvælgelsesprøve til stillingerne som sprogkonsulent i den spanske og den portugisiske afdeling. Desuden var den vurdering, som Parlamentets Juridiske Tjeneste foretog, og som blev tilstillet formanden med henblik på dennes afgørelse vedrørende sagsøgerens klage, også fejlagtig, for så vidt som den udtrykkeligt var baseret på De Enterrria's tidligere vurdering og blot gik ud på at fastslå, at »en sådan vurdering ligger inden for rammerne af den skønsmæssige, der haves af ansættelsesmyndigheden, som tilsluttede sig generaldirektørens opfattelse«.
- 77 Hvad angår det andet spørgsmål om den i vedtægtens artikel 45 foreskrevne sammenligning af ansøgenes fortjenester finder Retten, at ovenstående bemærkninger i sig selv er tilstrækkelige til, at det kan fastslås, at den pågældende sammenligning ikke var tilstrækkelig objektiv og omhyggelig. Desuden var den eneste sammenligning, som Parlamentets formand i sin egenskab af ansættelsesmyndighed blev gjort bekendt med angående den afgørelse om udnævnelsen, som han skulle træffe — nemlig den vurdering, De Enterrria foretog i sit notat af 10. marts 1989 — ufuldstændig og behæftet med åbenbare faktiske og retlige fejl.

- 78 Det notat, Hargreaves tilstillede De Enterria den 2. februar 1989, indeholdt en sammenligning af de tre ansøgers fortjenester, dels i forhold til arten af de med den ledige stilling forbundne opgaver, dels i forhold til de i stillingsopslaget krævede kvalifikationer og kundskaber. De Enterria's notat af 10. marts 1989 indeholdt derimod intet om flere af de aspekter, Hargreaves beskæftigede sig med, blandt andet Y's erfaring med terminologi, sagsøgerens pædagogiske erfaring og navnlig de tre ansøgers kendskab til og erfaring med edb. Notatet indeholder desuden en alvorlig fejl i vurderingen af bedømmelserne, idet X og sagsøgeren — i modsætning til, hvad der er oplyst i notatet — står lige med hensyn til det antal gange, de fik karakteren »udmærket«. Endelig henvises der — som et om ikke afgørende moment så dog i hvert fald et moment, der tillægges lige så stor vægt som de øvrige ved sammenligningen af fortjenesterne — til et ønske om at sikre lige muligheder for mænd og kvinder, selv om Parlamentet såvel i sine skriftlige indlæg som under retsmødet har understreget, at disse overvejelser ikke var relevante og i øvrigt heller ikke blev taget i betragtning af ansættelsesmyndigheden.
- 79 Efter Rettens opfattelse kan en sådan mangel på objektivitet og omhyggelighed — i modsætning til det af Parlamentet anførte — hverken opvejes ved, at de akter, der blev tilstillet formanden, indeholdt en maskinskrevet tabel, som Parlamentets generalsekretær med håndskrift havde påført en korrekt vurdering af bedømmelserne — uden dog at berigtige De Enterria's vurdering — eller ved, at Parlamentets Juridiske Tjeneste i sin stillingtagen til sagsøgerens klage på s. 13 i parentes har nævnt De Enterria's fejl på det pågældende punkt.
- 80 Det må herefter fastslås, at ansættelsesmyndigheden, da den traf den anfægtede afgørelse, gik uden for de retlige rammer, den selv havde fastlagt ved stillingsopslaget, og at dens vurdering desuden var behæftet med en åbenbar fejl, både for så vidt angår undersøgelsen af, om den udnævnte ansøger opfyldte de betingelser, der var opstillet i stillingsopslaget, og hvad angår sammenligningen af ansøgernes respektive fortjenester. Det følger heraf, at sagsøgerens to anbringender må tiltrædes, og at Parlamentets formands afgørelse om at forfremme X til stillingen som sprogkonsulent i den danske afdeling bør annulleres.

Sagens omkostninger

- 81 I henhold til artikel 87, stk. 2, i Rettens procesreglement pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Sagsøgte har tabt sagen og bør derfor betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Fjerde Afdeling)

- 1) Europa-Parlamentets formands afgørelse af 3. juli 1989 om forfremmelse af X til stillingen som sprogkonsulent i Den Danske Oversættelsesafdeling (Generaldirektoratet for Oversættelse og Almindelige Anliggender) efter offentliggørelse af stillingsopslag nr. 5809 (PE 128908) annulleres.
- 2) Sagsøgte betaler sagens omkostninger.

García-Valdecasas

Edward

Schintgen

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 11. december 1991.

H. Jung
Justitssekretær

R. García-Valdecasas
Afdelingsformand